

Ljungby kommun
kontaktcenter@ljungby.se

2024-04-29

1 (16)

Dnr- SI 2023: 9079

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Åbyskolan 2
i Ljungby kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Åbyskolan 2 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Åbyskolan 2 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att systematiskt leda och organisera det pedagogiska arbetet så att lärarsamarbeten gynnas.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och följa upp att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning.

Uppföljning Huvudmannen ska **senast den 1 november 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post till: skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till: Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:6492) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på *Åbyskolan 2* leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, resultat avseende värden och undervisningens genomförande och genomför utvecklingsåtgärder samt fattar beslut om hur resurser ska fördelas. Av inkommen dokumentation och intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att rektorn tillsammans med elevhälsa och lärare följer upp måluppfyllelse och betyg i alla ämnen på skol-, årskurs-, och klassnivå, över tid och uppdelat på kön. Rektorn jämför även resultaten med andra skolor i kommunen och med riket och använder underlag från screeningresultat i ämnena svenska, engelska och matematik i årskurser 4 – 5 samt resultat på nationella prov i sin uppföljning. Tre gånger per termin följer rektorn, lärare och elevhälsa även upp bedömningar i alla ämnen och årskurser. Värdegrundsuppdraget i undervisningen följer rektorn upp via diskussioner med lärarna om hur de arbetar med värdegrundsfrågor i olika ämnen, val av övningar på temadagar där värdegrundsfrågor ingår, resultat från enkäter, underlag från kränkingsanmälningar, uppgifter från sociogram och uppgifter via insamlade anonyma lappar som elever skriver som handlar om hur de har det på skolan. Undervisningen följer rektorn upp genom lektionsbesök, såväl strukturerade som spontana samt via lärarnas skriftliga dokumentationer från exempelvis arbetslagsmöten, ämnesträffar, mitterminsavstämningar och mentorssamtal. Även underlag i form av resultat från enkäter gällande undervisningen samt speciallärares årskurs- och klassanalyser används som en del i uppföljningen. Av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att uppföljningen av kunskapsresultaten visar att skolan har lägre kunskapsresultat jämfört med riket, även om resultaten delvis varierar mellan olika år. Framförallt är resultaten i matematik, i svenska som andraspråk och i vissa naturorienterade ämnen (NO) för elever i årskurs 9 lägre. Rektorn har i sin analys bland annat sett att de låga kunskaperna i ämnet matematik delvis beror på undervisningens genomförande. Analysen visar också att när det gäller lägre resultat i vissa ämnen i NO handlar det om behov av förbättringar gällande lektionsstruktur och val av läromedelsmaterial. När det gäller ämnet matematik deltar skolans lärare i matematik i en kommungemensam fortbildning där de diskuterar didaktiska frågor. Detta har resulterat i att samtliga lärare i kommunen arbetar numera med samma läromedel i ämnet matematik. Vidare har specialpedagogen fått i uppdrag att ge stöd i det pedagogiska arbetet i de naturvetenskapliga ämnena. För att

höja elevers kunskapsresultat överlag på skolan har man exempelvis organiserat om så att lärare från högre årskurser undervisar i lägre årskurser, speciallärarna arbetar över stadiegränser och infört tvålärarsystem på mellanstadiet. Samtliga lärare arbetar utifrån samma lektionsmodell och med SPSM:s lärmaterial om tillgänglig lärmiljö. Av intervju med rektorn, elevhälsa och lärare framgår att resursfördelningen sker utifrån elevernas behov, utvärderas kontinuerligt och omfördelas. Det handlar om fördelning av personella resurser som rastvakter, elevassistenter, extralärare, vikarier och om tillsättning av mentorer som passar elevgrupperna för att skapa trygghet för eleverna. Det handlar även om organisatoriska resurser som skolövergripande förändringar exempelvis gällande elevhälsans och speciallärares gruppering och mötestider. Rektorn har fördelar även resurser kopplade till fortbildning och läromedelsmaterial.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorns ledning i skolans jämställdhetsarbete är svag. Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med rektorn och lärarna framgår att rektorn visserligen följer upp kunskapsresultat och resultat avseende trygghet utifrån ett köns-perspektiv. Rektorn uppger att hen utifrån sin uppföljning av resultaten och utbildningen som helhet inte identifierat några skillnader mellan pojkar och flickor men har uppmärksammat att flickornas skriftliga förmåga ofta är generellt bättre än pojkarnas vilket har resulterat i ett arbete med att anpassa uppgifter och redovisningsformer för att ge även pojkar förutsättningar att utveckla sin skriftliga förmåga och visa sina kunskaper. Även om det i intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framkommer att de på skolan har diskuterat hur jämställdhetsarbetet kan utvecklas i undervisningen exempelvis vad gäller talutrymme, val av litteratur och undervisningsmaterial så följer inte rektorn upp jämställdhetsarbetet och det är inte ett arbete som rektorn leder och styr.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorns arbete med att leda och organisera det pedagogiska arbetet är begränsat. Det framgår av insänd dokumentation samt av intervjuer med lärare och rektorn att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka i form av flertalet olika forum. Exempelvis arbetslagsmöten, ämneslagsmöten, systematiska kvalitetsarbetsmöten och det finns även ämnesnätverk i alla ämnen inom kommunen som lärarna deltar i. I intervjuer med rektorn och lärare framkommer dock att forumen inte alltid nyttjas till det innehåll som det är tänkt eller inte nyttjas alls och att gemensam planerings-/konferenstid oftast används till egen planering och till andra arbetsuppgifter så som exempelvisutvecklingssamtal. Det finns även begränsningar i organise-

ringen för lärare att samverka då tid för detta mellan lärare ibland krockar med undervisning. Rektorn diskuterar tillsammans med lärarna hur kvaliteten i träffarna kan förbättras och utveckling av eventuella utskick av underlag och frågor så att det blir bättre och givande samtal på mötestiderna. Fokus i det kollegiala lärandet utgår från vad som framkommit i analys av undervisning och värdegrundsuppdraget samt vad som framkommit i lärarnas diskussioner och handlar om goda relationer, delaktighet och förutsättningar för lärande. Av inskickad dokumentation och av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att rektorn följer upp det kollegiala lärandet via protokoll från ämnesträffar, klasskonferenser och andra möten och är med i elevhälsans möten. Det som rektorn känner till nu, utifrån samtal med lärare och elever, gällande det kollegiala lärandet är, att om kommunikationen fungerar på ett bra sätt så lyckas elever bättre. Av intervjuer med lärare och elevhälsa framgår vidare att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga och tillämpas av lärarna. Rektorn har samtal med lärarna om arbets- och förhållningssätt både i olika samverkanskonstellationer och i medarbetarsamtal. Nyanställda lärare får en introduktion till detta genom bland annat tilldelad person i arbetslaget, eller någon annan som de arbetar nära, som bland annat går igenom rutiner och var lärarna kan hitta olika dokument.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att systematiskt leda och organisera det pedagogiska arbetet så att lärarsamarbeten gynnas.

Skolinspektionens granskning visar att även om det finns forum för samverkan mellan lärare så används inte dessa alltid ändamålsenligt. Det riskerar leda till att utvecklingsinsatser och lärande inom kollegiet varken blir systematiska och långsiktiga.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn organiserar verksamheten så att de regelbundna träffar för pedagogisk diskussion ger en tydlig ledning i hur det pedagogiska arbetet på skolan ska bedrivas. På så vis kan rektorn skapa en funktionell och lärande organisation där det är tydligt för alla lärare hur samverkan ska ske. I detta arbete kan ingå att rektorn ser till att olika team och funktioner har tydliga roller och mandat, och att de samspelar med varandra för att främja undervisningen och elevernas lärande och utveckling. Förutom att samverka kring skolans utvecklingsarbete och elevernas utveckling som är väsentliga för att bedriva en undervisning i enlighet med läroplanens krav kan arbetet även inkludera jämställdhetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad och varierad. Av lektionsobservationer och intervjuer med rektorn, personal och elever framgår att undervisningen är strukturerad och att det finns ett logiskt flöde mellan olika delar. Lärarna inleder lektioner genom att berätta vad de ska innehålla. De visar innehållet på tavlan och på digitala skärmar och tar upp syftet och målet med de områden eller övningar som lektionen ska innehålla. Lärarna berättar att de i samband med att de presenterar syftet med lektionen eller området även tar upp varför eleverna behöver kunna det de ska lära sig. På några observerade lektioner knyter lärare an till enskilda uppgifter. Exempelvis handlar undervisningen på en lektion om historiska personer och läraren knyter an till vad källorna kan berätta om det förflutna samt hur historia kan användas för att tolka dagens maktförhållanden. Efter den inledande presentationen följer ofta en lärarledd genomgång som varierar i omfattning beroende på vilken fas av arbetsområdet det är. På de lektioner där lärare ska påbörja ett nytt område sker grundlig genomgång av områdets innehåll och på de lektioner där klasser redan arbetat med området handlar genomgången mer om repetition från tidigare lektioner i ämnet. Efter genomgången arbetar eleverna med arbetsuppgifter på olika sätt som bygger på varandra genom diskussioner, färdighetsträning och praktiskt arbete och undervisningen varierar genom olika arbetsformer enskilt, i par, i grupp och i helklassundervisning. Flertalet lektioner avslutas genom någon form av sammanfattning eller kort utvärdering.

Granskningen visar vidare att lärarna ger eleverna lärarstöd så att de förstår uppgifterna och bibehåller sitt engagemang i arbetet. Av lektionsobservationer och intervjuer med såväl lärare som elever framgår att lärarna ger eleverna ett aktivt stöd i undervisningen. Bland annat genom att ställa vägledande frågor, hjälpa till med strategier, förklara på andra sätt och ge instruktioner steg för steg. Under genomgångarna

skriver och ritar lärarna på tavlan, visar digitala bilder samt försäkrar sig om att eleverna har förstått vad de ska göra och att de hänger med genom att ställa frågor, både till elever som räcker upp handen och till elever som inte gör det. Tillika ger lärarna instruktioner i helklass och genom att ge de elever som behöver det individuella, enklare instruktioner för att de ska förstå lektionens innehåll. När eleverna arbetar självständigt eller i grupp delar lärarna upp instruktionerna i flera steg så att de ska vara lätta att följa, vilket gör det lättare för eleverna att upprätthålla både koncentration och engagemang. När eleverna arbetar själva går lärarna runt till elever och svarar på elevernas frågor, samtidigt som de själva också ställer frågor till elever för att få eleverna att reflektera kring uppgiften.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna i undervisningen arbetar för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare och elever samt av lektionsobservationer framgår att lärarna i sin undervisning arbetar med elevernas motivation och självförtroende genom att exempelvis bekräfta det elever säger när de svarar på frågor, ge positiv respons när eleverna kommer vidare i arbetsuppgifterna samt berömma elevernas arbetsinsats. Eleverna berättar också att lärarna försöker fånga elevernas egna intressen i undervisningen. Lärarnas arbete med bemötande på ett positivt sätt bidrar till att elever numera lämnar in uppgifter, ibland ett snäpp över vad de själva trott att de kan prestera. Lärarna arbetar även med att skapa goda relationer med eleverna, de pratar sinsemellan om sina elever och elever berättar för lärarna när de behöver hjälp och stöd i undervisningen.

Vidare visar granskningen att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetsätt till aktuell elevgrupp. Av intervjuerna framgår att lärarna differentierar undervisningen genom att utforma arbetsuppgifter som kan utmana elever oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling och anpassa arbetssätt för att gynna elevernas kunskapsutveckling. Elever får möta fördjupningsuppgifter samt svårare och kluriga uppgifter. De kan också få egna skrivprojekt eller läsa annan litteratur som läraren väljer ut. Lärarna anpassar utformningen av uppgifter och redovisningssätt utifrån elevernas behov genom exempelvis flervalsfrågor och olika typer av provfrågor.

Elevers delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna i huvudsak använder flera olika metoder för att regelbundet låta eleverna vara med och påverka undervisningen. Av intervjuerna med lärare och elever framgår att elever görs delaktiga i att planera undervisningen exempel-

vis genom att lärarna ger eleverna möjlighet att välja arbetsformer så som de ska arbeta tillsammans eller enskilt, val av dagar för prov samt att de får vara med och påverka redovisningssätt. Elever görs också delaktiga i undervisningen genom att de får berätta för läraren vad de redan kan, vad de vill kunna och önskar lära sig mer om ett nytt område och lärarna tar det i beaktande vid planeringen av området. Flertalet lärare använder sig av olika utvärderingsmetoder exempelvis samtal i helgrupp och enskilt, tummen upp och tummen ner, tankekartor, så kallad "two stars and a wish" där elever återkopplar på ett arbete genom att lyfta upp två aspekter av arbetet där de lyckats bra samt en framtidsytande önskan om vad som skulle kunna förbättras samt "exittickets" som en formativ bedömning av vad elever har lärt sig och vill lära sig mer om. Lärarna använder elevernas önskemål, synpunkter och information om vad eleverna lärt sig i planeringen av undervisningen exempelvis vad gäller införandet av mer praktiska uppgifter i undervisningen.

Vidare visar granskningen att lärarna låter eleverna reflektera över sitt eget lärande och lär ut strategier för lärande. Av intervju med lärare och elever samt lektionsobservationer framgår att eleverna ges strategier för sitt lärande och utrymme att reflektera över detta. Bland annat framkommer av intervjuer med elever att lärarna ofta, efter varje prov, går igenom vad elever har lärt sig och vad som i deras eget lärande de eventuellt behöver förbättra. Elever får tillika reflektera över om de upplever att de har utfört en uppgift tillräckligt bra. Vidare arbetar elever ofta källkritiskt och får frågor med öppna svar där de kan använda sitt kritiska tänkande exempelvis frågor där de får fundera över varför ungdomar dricker alkohol eller på vilka olika sätt människor lever tillsammans. Lärarna visar också olika strategier för att lösa uppgifter, exempelvis olika räknesätt eller olika sätt att skriva texter på exempelvis som faktatexter, sagor eller texter i serietidningsformat. Av observationer och av intervju med elever framkommer att lärarna också ofta går igenom, förklarar muntligt och visar visuellt olika sätt som elever kan lösa uppgifter på. Lärarna visar olika sätt att lösa uppgiften på och även sättet läraren skulle lösa uppgiften på, så att elever kan jämföra lösningar. Sedan låter de elever prova själva. Elever diskuterar också sina svar med klasskompisarnas. Detta för att repetera och för att elever ska få bättre förståelse för uppgifter. Elever får med stigande ålder och mognad välja olika strategier för att lösa uppgifter. Vidare framgår av intervjuer med både elever och lärare att lärarna låter elever utvärdera om undervisningen är intressant, stimulerande och lärorik.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete för att skapa en trygg skolmiljö och att skolan kartlägger elevernas upplevelse av trygghet. Av insänt material och samtliga intervjuer framgår att elevernas trygghet kartläggs genom trygghetsvandringar, resultat från enkäter som genomförs varje termin samt underlag från utvecklingssamtal och informella samtal under läsåret. Eleverna får även skriva hemliga lappar gällande deras upplevelse av tryggheten på skolan som lärarna samlar in och som används som underlag i kartläggningsarbetet. Rektorn uppger att kartläggningen visar att eleverna är trygga i skolan, vilket även framgår av intervju med elever. Skolans främjande arbete består bland annat av att personalen gemensamt diskuterar vilka förväntningar de har på tryggheten och hur de ska arbeta tillsammans för att göra skolan till en trygg plats. I början på varje läsår diskuterar lärarna ordningsregler och förväntningar tillsammans med eleverna. Eleverna deltar i utformning och revidering av ordningsreglerna genom återkommande diskussioner på mentorstid samt klass- och elevråd och lärare använder sig av liknade lektionsstrukturer i klassrummen. Lärarna diskuterar återkommande värdegrundsfrågor med eleverna så som exempelvis bemötande, såväl inom ramen för undervisningen som i olika samtal som mentorssamtal samt klass- och elevråd. Det förebyggande och åtgärdande arbetet sker bland annat genom att det finns vuxna som ordnar gemensamma aktiviteter vid raster på mellanstadiet och tydliga regler för eleverna att följa när de är ute på rast. Det finns en ökad vuxennärvaro på platser där kartläggningen visar att elever känner sig mindre trygga som vid omklädningsrum, korridorer och under raster.

Arbete för att skapa och bibehålla studiero

Granskningen visar att det vid skolan finns ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero som eleverna deltar i. I intervjuer med rektorn, lärare och elever framkommer att studieron kartläggs framför allt genom enkäter och underlag från utvecklingssamtal. Det förs återkommande diskussioner för att skapa samsyn kring arbetet med studiero. Eleverna görs delaktiga i arbetet genom återkommande diskussioner på mentorstid, klass- och elevråd om vad studiero är och förväntningar på varandra vad gäller exempelvis språkbruk och beteende. De görs även delaktiga i arbetet med att utforma och revidera skolans ordningsregler. Lärarna har gemensamma arbetssätt för att skapa lugna klassrumsmiljöer exempelvis att lärarna styr elevernas placering i klassrummet och hur de strukturerar och varierar undervisningen för att få elever att behålla uppmärksamheten på undervisningen. Lärarna vidtar åtgärder vid ordningsstörningar som ger effekt genom att lärarna exempelvis påminner eleverna om att dämpa ljudnivån och aktivt stötta elever i att komma vidare i sitt arbete med uppgifter. Det sätts även in insatser av socialpedagog som bidrar till att skapa studiero vid behov. Intervjuer med rektorn, lärare och elever visar att studieron på lektionerna generellt är god.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Analys av omdömen och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader och avvikelser vad gäller omdömen och betyg i olika årskurser och ämnen. Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framkommer att rektorn följer upp lärarnas samlade betyg och omdömen som finns digitalt. Betygsfördelningen per kön följs upp och jämförs över tid av rektorn. Vidare jämför rektorn resultat på nationella prov och betyg i ämnen för att identifiera eventuella avvikelser. Rektorn följer också upp termins-

betygen för att identifiera eventuella avvikelser och skillnader mellan ämnen och betygsättande lärare och har dialoger med lärarna om skillnader och avvikelser upptäcks. Rektorn har de senaste åren identifierat att avvikelser är kopplade till enskilda lärares bedömning och betygssättning men också kopplat till att elever haft flera lärarbyten i något ämne.

Kvalitetssäkring av bedömning och betyg

Granskningen visar att rektorns ledning av lärarnas arbete med att kvalitetssäkra bedömningar och betyg är begränsad. Av intervju med rektorn framgår att arbetet med bedömning och betygssättning ska ske inom ramen för exempelvis samplanerings- och sambedömningstid och kommunala nätverksträffar men att avsatt tid inte alltid nyttjas till arbete med kvalitetssäkring utan används ibland till annat arbete istället. Enligt rektorn behöver skolans arbete med bedömning, omdöme och betygssättning fortgå och utvecklas genom kollegiala bedömningar. Enligt lärarna diskuteras skillnader mellan betyg och resultat på nationella prov i kollegiet, men i övrigt sker bedömnings- och likvärdighetsdiskussioner främst spontant med kollegor vid behov. Enligt lärare ser de mönster i skolans betyg men de pratar inte med varandra om de bedömningar som görs och de betyg som sätts. I intervjun med elevhälsan framkommer att deras bild är att lärarna på skolan aldrig har diskuterat hur de kvalitetssäkrar sina betyg. Det finns inget organiserat arbete för samrättning och sambedömning av nationella prov men lärare diskuterar och hjälps åt, framför allt om de är osäkra. Lärarna använder sig av Skolverkets bedömningsstöd och läromedel som har bedömningsmatriser i arbetet med att göra likvärdiga bedömningar och det har i vissa ämnen tagits fram kommunövergripande gemensamma bedömningsmatriser, uppgifter och undervisningsmaterial.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och följa upp att lärarna regelbundet diskuterar och kvalitetssäkrar bedömning och betygssättning.

Granskningen visar att rektorn visserligen ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg tillsammans, men att rektorn inte leder arbetet eller försäkras om att lärarna regelbundet diskuterar och använder olika metoder för att kvalitetssäkra sina bedömningar och betygssättning.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att leda och organisera verksamheten så att lärarna regelbundet för diskussioner om sin bedömning och betygsättning. För att se till att samverkan kring bedömningsfrågor genomförs och utgår från kursplanernas kriterier, forskning och beprövad erfarenhet kan rektorn exempelvis tydligare följa upp att lärare för samtal kring bedömningar i arbetslagen och ämnesvis eller utforma tydligare mötesstrukturer för arbetet. Samverkan kan exempelvis innefatta tolkning av styrdokumentet och bedömningsstöden för att kalibrera bedömningarna. Det kan även innefatta att ta fram exempel på elevarbeten för bedömningarnas olika nivåer. Det kan även innefatta att tillsammans bedöma elevarbeten. För att höja kvaliteten i arbetet kan det med fördel finnas ett tydligt ledarskap i dessa sambedömningsforum.

På Skolinspektionens vägnar

X Ildiko Lundqvist

Beslutsfattare
Signerat av: Ildiko Lundqvist

X Verica Stojanovic

Föredragande
Signerat av: Verica Stojanovic

I handläggningen av ärendet har även Ola Rydkvist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med skolledningen (rektor).
- Dokumentstudier. De dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte den 27 – 29 februari 2024 Åbyskolan 2 i Ljungby kommun. Besöket genomfördes av Verica Stojanovic och Ola Rydkvist.

Åbyskolan 2 är en kommunal grundskola i Lagan i Ljungby kommun. Skolan har årskurserna 4 – 9 och på skolan går totalt 231 elever. Skolan leds av en rektor och skolan har två arbetslag; ett för årskurserna 4 – 6 och ett för årskurserna 7 – 9.